

Seat No. : _____

DO-125
December-2013
M.A. (Sem.-I)
402 : ECONOMICS
(Macro Economics-I)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

1. કેઈન્સનો આવક અને રોજગારીનો સિદ્ધાંત સમજાવો. **14**
Explain the income and employment theory of Keynes.

અથવા/OR

- (a) રાષ્ટ્રીય આવકનો ચક્રાકાર પ્રવાહ સમજાવો.
Explain the circular flow of National Income.
- (b) આવક અને રોજગારીનું પ્રશિષ્ટ મોડેલ સમજાવો.
Explain the classical model of Income and employment.

2. કેઈન્સનો વપરાશ અંગેનો મનોવૈજ્ઞાનિક નિયમ સમજાવી સાપેક્ષ આવકનો સિદ્ધાંત ચર્ચો. **14**
Explain the psychological law of consumption of Keynes and discuss the relative income theory.

અથવા/OR

- (a) કાયમી આવકની પરિકલ્પના સમજાવો.
Explain the permanent income hypothesis.
- (b) જીવનચક્રના ખ્યાલ પર નોંધ લખો.
Write short notes on the concept of life cycle.

3. મૂડીની સીમાંત કાર્યક્ષમતાનો ખ્યાલ સમજાવી મૂડીની સીમાંત કાર્યક્ષમતાને અસર કરતાં પરિબળો ચર્ચો. **14**

Explain the concept of marginal efficiency of capital and discuss the effective factors of marginal efficiency of capital.

અથવા/OR

- (a) સ્વાયત્ત મૂડીરોકાણ અને પ્રેરિત મૂડીરોકાણ સમજાવો.
Explain autonomous investment and induced investment.
- (b) મૂડીરોકાણ અંગે ગતિવર્ધનનો સિદ્ધાંત સમજાવો.
Explain the accelerator theory of investment.

4. IS-LM મોડેલ આકૃતિની મદદથી સમજાવો. 14
Explain the IS-LM model with the help of figure.

અથવા/OR

- (a) IS-LM મોડેલ અને નાણાંકીય નીતિ પર નોંધ લખો.
Write short note on IS-LM model and monetary policy.
- (b) IS-LM મોડેલ અને રાજકોષીય નીતિ પર નોંધ લખો.
Write short note on IS-LM model and fiscal policy.

5. નીચેનામાંથી ખરો જવાબ પસંદ કરીને લખો : (બહુવૈકલ્પિક પસંદગીના પ્રશ્નો પ્રત્યેકનો 1 ગુણ) 14
Choose the correct answer from the following and write : (Multiple choice questions - each question carry 1 mark)

- (1) પ્રશિષ્ટ અર્થશાસ્ત્રીઓના મતે મૂડીરોકાણ - બચતો થાય, ત્યાં કયું પરિબળ નિર્ધારિત થાય છે ?
(a) ભાડું (b) વેતન
(c) વ્યાજ (d) નફો

Which factor is determined when Investment = Saving, according to classical economist ?

- (a) Rent (b) Wage
(c) Interest (d) Profit
- (2) $Y = C + I + G$ સમીકરણ રાષ્ટ્રીય આવકના કેટલા ક્ષેત્રોને સાંકળે છે ?
(a) બે (b) ત્રણ
(c) ચાર (d) એક

How many sectors of National Income are being involved by the equation $Y = C + I + G$?

- (a) Two (b) Three
(c) Four (d) One
- (3) તર્કબદ્ધ અપેક્ષા મુજબ ગ્રાહકની સમતુલા એટલે
(a) મહત્તમ સંતોષ (b) મહત્તમ ખર્ચ
(c) મહત્તમ નફો (d) મહત્તમ ઉત્પાદન

According to rational expectation, consumer's equilibrium means

- (a) maximum utility (b) maximum cost
(c) maximum profit (d) maximum production

- (4) સીમાંત વપરાશવૃત્તિનું મૂલ્ય = _____

- (a) $MPC = 1$ (b) $MPC > 1$
(c) $0 < MPC < 1$ (d) $MPC = 100$

The value of marginal propensity to consume = _____

- (a) $MPC = 1$ (b) $MPC > 1$
(c) $0 < MPC < 1$ (d) $MPC = 100$

- (5) સાપેક્ષ આવકનો સિદ્ધાંત આપનાર અર્થશાસ્ત્રીનું નામ શું છે ?
 (a) ફ્રિડમેન (b) ડ્યુઝેનબરી
 (c) કેઈન્સ (d) ફિશર

What is the name of economist who gave the relative income theory ?

- (a) Friedman (b) Dusenberry
 (c) Keynes (d) Fisher

- (6) સરેરાશ વપરાશવૃત્તિ (APC) = _____

- (a) $\frac{Y}{C}$ (b) $\frac{C}{Y}$
 (c) $\frac{\Delta C}{\Delta Y}$ (d) $\frac{\Delta Y}{\Delta C}$

Average propensity to consume (APC) = _____

- (a) $\frac{Y}{C}$ (b) $\frac{C}{Y}$
 (c) $\frac{\Delta C}{\Delta Y}$ (d) $\frac{\Delta Y}{\Delta C}$

- (7) જો વ્યાજનો દર (i), મૂડી સાધનની અપેક્ષિત આવક (R) કરતાં વધુ હોય, તો મૂડીની માંગ

- (a) ઘટશે (b) વધશે
 (c) અચળ રહેશે (d) (a) અને (b) બંને

If the rate of interest (i), is more than expected income (R) of capital asset, then the demand for capital will

- (a) Decrease (b) Increase
 (c) Constant (d) (a) and (b) both

- (8) મૂડીરોકાણ અને વ્યાજના દર વચ્ચેનો સંબંધ = _____

- (a) ધન (b) ઋણ
 (c) શૂન્ય (d) ઉપરનામાંથી કશું જ નહિ

The relationship between investment and rate of interest is = _____

- (a) Positive (b) Negative
 (c) Zero (d) None of above

- (9) ઉત્પાદન પદ્ધતિની કાર્યક્ષમતા વધે તેમ મૂડીની સીમાંત કાર્યક્ષમતા _____

- (a) વધશે (b) ઘટશે
 (c) અચળ રહેશે (d) (a) અને (b) બંને

As the efficiency of production method increases the marginal efficiency of capital

- (a) increase (b) decrease
 (c) constant (d) (a) and (b) both

- (10) નીચેનામાંથી કયા હેતુ માટે કેઈન્સના મતે નાણાની માંગ થતી નથી ?

- (a) વિનિમય (b) સંતોષ
 (c) સાવચેતી (d) સટ્ટો

For which of the following purpose according to Keynes, the demand for money is not be decided ?

- (a) Transaction (b) Utility
 (c) Precaution (d) Speculate

(11) IS-LM મોડેલ કેટલા પરિબલો વચ્ચેની સમતુલા દર્શાવે છે ?

- (a) ચાર (b) પાંચ
(c) છ (d) ઉપરનું એકપણ નહિ

Between how many factors does the IS-LM model indicate equilibrium ?

- (a) Four (b) Five
(c) Six (d) None of the above

(12) IS રેખાનું પ્રત્યેક બિંદુ શું દર્શાવે છે ?

- (a) મૂડીરોકાણ = બચત
(b) નાણાની માંગ = નાણાનો પુરવઠો
(c) આપેલ રાષ્ટ્રીય આવકે સમતુલિત વ્યાજદર
(d) ઉપરમાંથી એકેય નહિ

What is indicated by each point of IS curve ?

- (a) Investment = Savings
(b) Demand for Money = Supply of Money
(c) Equilibrium rate of interest at given National Income
(d) None of the above

(13) કેઈન્સના મતે અર્થતંત્રની સમતુલા સામાન્ય રીતે હંમેશા શક્ય હોય છે

- (a) પૂર્ણ રોજગારીએ (b) અપૂર્ણ રોજગારીએ
(c) બચતો વધે તો (d) ઉપરનું એકેય નહિ

According to Keynes, the equilibrium of economy is generally always possible at

- (a) Full Employment
(b) Less than full employment
(c) Increasing in Savings
(d) None of the above

(14) LM રેખાનો ઢાળ

- (a) ઋણ (b) ધન
(c) શૂન્ય (d) અનંત

The slope of LM curve is _____.

- (a) Negative (b) Positive
(c) Zero (d) Infinite